ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୌରାଙ୍ଗୌ ଜୟତଃ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଲ ଭକ୍ତିସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସରସ୍ୱତୀ ଠାକୁର 'ପ୍ରଭୁପାଦ'ଙ୍କ ଉପଦେଶାମୃତ

ପ୍ର.୧—କିଏ ଭଜନରହସ୍ୟ ଜାଣିପାରିବେ ?

ଉ.—ଶ୍ରୀସ୍ୱରୂପରୂପାନୁଗବର ଶ୍ରୀଗୁରୁପାଦପଦ୍ମଙ୍କ ବିଶେଷ ବିଶ୍ରମ୍ଭ-ସେବକ ହିଁ ଭଜନରହସ୍ୟ ଜାଣିପାରିବେ।

ଯାହାଙ୍କର ଶ୍ରୀଗୁରୁପାଦପଦ୍ମରେ ସୁଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ପ୍ରୀତି ଅଛି, ସେହି ଗୁରୁନିଷ୍ଠ ଭକ୍ତ ହିଁ ବିଶ୍ରମ୍ଭ-ସେବକ। ଶ୍ରୁତି କହନ୍ତି—

ଯସ୍ୟ ଦେବେ ପରା ଭକ୍ତିର୍ଯଥା ଦେବେ ତଥା ଗୁରୌ।
ତସ୍ୟୈତେ କଥିତା ହ୍ୟର୍ଥାଃ ପ୍ରକାଶନ୍ତେ ମହାତ୍ମନଃ।।

ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ଯେପରି ଅଚଳା ଭକ୍ତି, ସେପରି ଅଚଳା ଭକ୍ତି ଯାହାଙ୍କର ଗୁରୁଙ୍କଠାରେ ଅଛି, ସେହି ମହାତ୍ମାଙ୍କ ନିକଟରେ ଶାସ୍ତ୍ରାର୍ଥ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ।

ପ୍ର.୨—ଆମେ କିପରି ବଳ ପାଇବୁ ?

ଉ.—ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ସେବା ଆଦର ଓ ପ୍ରୀତିର ସହିତ କଲେ ହୃଦୟରେ ପ୍ରଚୁର ବଳ ଆସିବ। ଗୁରୁସେବା ଓ ନାମସେବା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଭକ୍ତିବଳ ଲାଭ ହେବ।

ପ.୩—କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ବୁଦ୍ଧିରେ ଯାହା କରାଯାଏ, ତାହା କ'ଣ ଭକ୍ତି ?

ଉ.—କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ବୁଦ୍ଧି, କୃତଜ୍ଞତା ଆଦି ମନର ବୃତ୍ତି। ତାହା ଆତ୍ମାର ବୃତ୍ତି ବା ଆତ୍ମଧର୍ମ ନୁହେଁ। କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ବୁଦ୍ଧିର କ୍ରିୟା ମନ-ବୁଦ୍ଧି-ଅହଙ୍କାରର ଉପରେ ଏବଂ ଭକ୍ତିର କ୍ରିୟା ଆତ୍ମାର ଉପରେ। ଯାହା out of pure love ନୁହେଁ, ତାହା ଶୁଦ୍ଧଭକ୍ତି ନୁହେଁ। ପ୍ରୀତିର ସହିତ ଯାହା କରାଯାଏ, ତାହା ଶୁଦ୍ଧଭକ୍ତି। Duty is but a regulation. ଆତ୍ମାର ବୃତ୍ତି ବା ଧର୍ମ ହେଲା ଭକ୍ତି ଏବଂ ମନର ବୃତ୍ତି ବା ଧର୍ମ ହେଲା କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୁଦ୍ଧି। ଆତ୍ମଧର୍ମ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ମଙ୍ଗଳର ରାସ୍ତା।

ପ୍ର.୪—ଅନ୍ୟାଭିଳାଷ କ'ଣ ?

ଉ.—ଜଗତରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ନିଜର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ-ତର୍ପଣ ହିଁ କରିବି—ଏପରି ଇତର ଅଭିଳାଷ ହିଁ ଅନ୍ୟାଭିଳାଷ।

ପ୍ର.୫—କର୍ତ୍ତାଭିମାନ କିପରି ଯିବ ?

ଉ.—ତୃଣାଦପି ସୁନୀଚ ହୁଅ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜକୁ ଭଗବତ୍‌ସେବକ ବୋଲି ଜାଣ, ତା' ହେଲେ କର୍ତ୍ତାଭିମାନ ଆଦୌ ରହିବ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ସାନନ୍ଦରେ ହରିନାମ କରିପାରିବ ।

ପ୍ର.୬—ଜୀବର ମଙ୍ଗଳ କେବେ ହୁଏ ?

ଉ.—ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଶ୍ରୀଗୁରୁପାଦପଦ୍ମ ଆଶ୍ରୟ କରି ଗୁରୁଙ୍କର ହୋଇ କୃଷ୍ଣସେବାକୁ ଜୀବନ କରୁ, ସେତେବେଳେ ବାସ୍ତବ ସତ୍ୟ ଆମର କରାୟତ୍ତ ହୁଏ ।

ପ୍ର.—କୃଷ୍ଣ କାହାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣନ୍ତି ?

ଉ.—ହେ କୃଷ୍ଣ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ମୋ ନିଜର କୌଣସି ସୁଖ ଚାହୁଁ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ଯାହା ଇଚ୍ଛା, ତାହା ହିଁ ମୋର ଶିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ । ସେଥିରେ ଯଦି ମୋର କଷ୍ଟ ବି ହୁଏ, ତାହା ହିଁ ମୋର ସୁଖ । ମଙ୍ଗଳମୟ ଆପଣଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କୌଣସି ଅମଙ୍ଗଳ ନାହିଁ । ଏପରି ଭାବେ ଆନ୍ତରିକ ଶ୍ରଦ୍ଧାବିଶିଷ୍ଟ ହେଲେ ହିଁ କୃଷ୍ଣ ନିଜ ସେବକର ନିବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଅନ୍ୟଥା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପ୍ର.୮—ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ କିଏ ?

ଉ—ଭଗବାନ୍ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଆମର ମଙ୍ଗଳର ଯାବତୀୟ ଭାର ଯାହାଙ୍କ ହାତରେ ଅର୍ପଣ କରିଛନ୍ତି, ସେଇ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀପାଦପଦ୍ମେ ଯଦି ମୁଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶରଣାଗତ ହୋଇପାରେ, ତେବେ ମୁଁ ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଆମର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି, ତାହା ନତଶିରରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ହିଁ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଏହା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟର ବିଚାର ; ଅନ୍ୟଥା ଅମଙ୍ଗଳ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।

ଯିଏ ଭୋଗୀ ନ ହୋଇ—ଇନ୍ଦ୍ରିୟଦ୍ୱାରରେ ବିଷୟଭୋଗ ନ କରି ଗୁରୁଙ୍କ ଆନୁଗତ୍ୟରେ ସତତ ଭଗବତ୍ ସେବା କରନ୍ତି, ସେ ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ ।

ଏ ଜଗତର ସବୁକିଛି ଗୁରୁସେବାର ଉପକରଣ, ସବୁକିଛି କୃଷ୍ଣସେବାର ବସ୍ତୁ, ଗୁରୁସେବାର ଉପକରଣରେ ଭୋଗବୁଦ୍ଧି ହେଲେ ମଙ୍ଗଳ ହୁଏ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବସ୍ତୁରେ ଗୁରୁ-ଦର୍ଶନ ନ ହେଲେ, ଅମଙ୍ଗଳ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ ଏହାକୁ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରି ସତତ ଗୁରୁ-କୃଷ୍ଣ-ସେବାକୁ ହିଁ ଜୀବନ କରନ୍ତି ।

ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ ଅନ୍ତରେ ବାହାରେ ଗୁରୁଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । ଶିଷ୍ୟ ନିଜକୁ ଲଘୁ ଜାଣିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଲଘୁଦର୍ଶନ ବା ଭୋଗ୍ୟଦର୍ଶନ ନାହିଁ । ଗୁରୁ ଛଡ଼ା ଏ ଜଗତରେ ଆମର ନିଜର ବୋଲି ଆଉ କେହି ନାହିଁ, ଏଇ ସୁବୁଦ୍ଧି ନିଷ୍କପଟ ଶିଷ୍ୟର ରହେ । ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଦାସ ଅଭିମାନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏବଂ ଗୁରୁଙ୍କଠାରେ ଈଶ୍ୱରବୁଦ୍ଧି-ବିଶିଷ୍ଟ । ଗୁରୁଙ୍କଠାରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଗାଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ସହଜ ପ୍ରୀତି ।

ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପରମାତ୍ମୀୟରୂପେ, କୃଷ୍ଣପ୍ରେଷ୍ଠରୂପେ, ପ୍ରୀତ୍ୟାସ୍ପଦରୂପେ, ନିତ୍ୟ ପ୍ରଭୁ, ନିତ୍ୟ ସେବ୍ୟ ଓ ଜୀବନ-ସର୍ବସ୍ୱ ବୋଲି ଜାଣନ୍ତି । ଶିଷ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି କି ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଯୁଗପତ୍ ଭକ୍ତିବିଗ୍ରହ ଓ ଭଗବଦ୍‌ବିଗ୍ରହ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରାଣାପେକ୍ଷା ପ୍ରିୟ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଅଭିନ୍ନ ମୂର୍ତ୍ତି ବା ପ୍ରକାଶ ବିଗ୍ରହ । ଶ୍ରୀଗୁରୁପାଦପଦ୍ମଙ୍କ ଦାସ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ କୃଷ୍ଣଦାସ୍ୟ ଲାଭର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଗୁରୁଙ୍କ ଦାସ୍ୟ ବା ସେବା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ବୈଷ୍ଣବ ବା ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ, ଆଉ ବାକି ସମସ୍ତେ ଅହଂକାରବିମୂଢ଼ାତ୍ମା—ସିଧା କଥାରେ ଭୋଗୀ ହେବାର ବାସନାଯୁକ୍ତ ।

ବିଦ୍ର : ପ୍ରତି ୧୫ଦିନରେ ଇ-ମାଗାଜିନ୍ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ । ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଇ-ମେଲ ଠିକଣା ଆମ ପାଖକୁ ପଠାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ—

oriya website
www.suddhabhakti.com